

עבודה לקיץ תשפ"א - כיתות י'

תלמידי כיתות י' היקרים ,

- ✓ עבודת הקיץ שלפניכם היא חזרה על הנושאים שנלמדו לאורך שנת הלימודים.
- ✓ אין חובת הגשה של העבודה, היא נועדה לסייע לכם להגיע מוכנים לשנת הלימודים הבאה
- ✓ תלמידים שיבחרו להגיש את העבודה, יגישו אותה ביום המבחן הראשון שיתקיים – 14.9.2021
- ✓ את העבודה יש להגיש בניילונים למורה המלמד.
- ✓ הגשת העבודה תזכה את המגישים בבנוס של 5 נקודות על ציון הבחינה הראשונה.
- ✓ בעבודה שלושה חלקים : חלק ראשון- לאומיות וציונות , חלק שני- גרמניה הנאצית מלחמת העולם השנייה והשואה, חלק שלישי- שאלות ידע לתרגול לפרק לאומיות וציונות
- ✓ חלק שלישי- אינו להגשה! זה חלק שנועד עבורכם לתרגול בלבד. מומלץ לעבור עליו לפני הבחינה.

מאחלים לכם חופשה נעימה , רגועה ושקטה
צוות היסטוריה

פרק ראשון – לאומיות וציונות

1. הצג מהי תופעת הלאומיות, הסבר איזה מאפיין של התנועות הלאומיות בא לידי ביטוי בתמונה שלפניך.

2. הגורמים לצמיחת התנועות הלאומיות באירופה במאה ה-19

לפניך שלושה גורמים לצמיחתן וגיבושן של תנועות לאומיות באירופה במאה ה-19. סרוק שני ברקודים לבחירתך, וכתוב פיסקה המציגה את הגורמים אשר נחשפת אליהם, וכיצד כל אחד מהם השפיע על צמיחתן של התנועות הלאומיות.

שאלה 3- מגעו המדיניים של הרצל

קרא את הקטע שלפניך וענה על שני הסעיפים שאחריו:

דבריו של בנימין זאב. הרצל בנושא אוגנדה לקראת הדיון בקונגרס הציוני ה-6:

"הטריטוריה החדשה (אוגנדה) אין לה הערך ההיסטורי, הפיזי, הדתי והציוני שהיה אפילו לסיני... ההצעה פירושה, הקמת ישוב יהודי אוטונומי (עצמאי) במזרח אפריקה עם הנהלה יהודית, ממשל מקומי יהודי ופקיד עליון יהודי שיעמוד בראש, הכל כמובן תחת פיקוחה הריבוני של בריטניה. הואיל והצעה זו הוצעה, לא הרגשתי הצדקה לעצמי לעשות משהו אחר, נוכח מצב הדברים ביהדות וההכרח למצוא מיד איזה פיתרון שהוא להקלת המצב, אלא לקבל רשות ולהביא את ההצעה בפני הקונגרס... קיישנב היא בכל מקום שבו היהודים מעונים בגוף ובנפש, בכל מקום בו נפגע כבודם וניזוק רכושם על שום שהם יהודים. בואו ונציל את אלה שעוד אפשר להציל" (הכט, ר. עורך. בתקוע שופר – הרצל ופועלו, עמ' 351, מולדת, 1999)

א. הסבר את תכנית אוגנדה ואת עמדתו של הרצל בנושא. התייחס לקטע המקור ולנלמד בכיתה.
ב. תאר את מגעו הדיפלומטיים של הרצל עם שתי מעצמות אחרות (מלבד בריטניה). בתשובתך התייחס להצעותיו של הרצל לאותן מעצמות ולתגובתן

שאלה 4- התנועה הציונית

א. הצג את מטרות התנועה הציונית והדרכים למימושה על פי תכנית באזל, והצג שתי מסגרות ארגוניות של התנועה הציונית.
ב. הצג את מטרת התנועה הלאומית עליה למדת (גרמניה, פולין, איטליה ויוון), והסבר שני גורמים, אשר עיכבו את מימוש מטרת התנועה הלאומית ושני גורמים, אשר סייעו למימוש מטרת התנועה הלאומית עליה למדת. (בסעיף זה אין להתייחס לתנועה הציונית).

שאלה 5 – היישוב היהודי והתנועה הציונית בתקופת מלחמת העולם הראשונה

א. קרא את הקטע שלפניך בו מסביר אהרון אהרונסון מדוע קמה מחתרת ניל"י וענה על שני הסעיפים א-ב שאחריו.

"אך טבעי הוא, שאנו היהודים מרגישים ביתר שאת את נחת זרועם של העות'מאנים (התורכים). הדבר שלא רק אפשר את עבודתנו וחיינו בארץ ישראל, כי אם שיווה להם קסם מיוחד ולו גם תחת השלטון התורכי המשובש... היה חופש הדת והחיים האוטונומיים של הישוב, אפשרות פיתוחה של התרבות הלאומית, שימוש בלשון העברית... כל עוד לפחות היו חיינו בטוחים תחת השלטון המשובש של התורכים, לא ראיתי את עצמי רשאי לתת יד להרס התורכים, אולם כשנעשה לי ברור, מעל כל צל של ספק, שחיינו תלויים בחסדיו ובשיגיונות רוחו של ג'מאל, או איזה תורכי... גמלה בליבי ההרגשה שמחובתי להוציא את המסקנות... מזמן רב משוכנע הייתי שעלינו לעבור לצד הבריטי... וכן עשיתי. אותו רגע עברתי לצד "האויב"... אנו עושים זאת אך ורק מתוך אמונה, כי טוב הוא הדבר למען עניינינו, עניין העם היהודי".

(מכתב מאת א. אהרונסון 9.10.1916 מתוך אליעזר לבנה, ניל"י – תולדותיה של העזה מדינית, עמ' 371 – 385)

- א. הצג על פי הקטע שקראת מדוע החליט אהרונסון לפעול נגד השלטון העות'מאני בארץ ישראל והסבר, על פי מה שלמדת, מדוע בני הישוב בארץ התנגדו לארגון ניל"י.
- ב. הסבר את עמדתה של התנועה הציונית בתקופת מלחמת העולם הראשונה והצג שיקול אחד בעד תמיכה במדינות ההסכמה ושיקול אחד בעד תמיכה במדינות המרכז.

פרק ב' - גרמניה הנאצית, מלחמת העולם השנייה והשואה

פרק זה הוא פרק בו אתם נבחנים עם ספר פתוח, ולכן יש בשאלות דרישה לעבודה עם ספר הלימוד.

שימו לב:

כאשר אתם מתבקשים להביא קטעי מקור מהספר - יש לכתוב בכל אחד מהם את: שם הספר, הוצאה לאור, שנת ההוצאה, עמוד, כותרת המקור וכותב המקור. ספר הלימוד שלנו הוא: יגאל משעול, נאציזם, מלחמה ושואה, היי סקול, 2014. בנוסף,

כאשר אתם מתייחסים לקטע מקור (שנמצא בשאלה או שאתם מתבקשים למצוא בספר) – ההסבר של קטע המקור חייב לכלול ציטוט מקטע מקור מילולי או תיאור קטע מקור חזותי. יש לקשר את קטע המקור לנושא השאלה ולא להסתפק בציטוט או תיאור.

כאשר אתם מתבקשים להסביר כיצד מקור מבטא עיקרון/אירוע/תהליך – עליכם להתייחס לשני מרכיבים, כלומר לבסס על שתי דוגמאות מהמקור.

1. האידיאולוגיה הנאצית ובניית המשטר הנאצי.

כיתוב: העכביש

כרזה זו נוצרה בתקופת שלטונה של המפלגה הנאצית בגרמניה כחלק מהמאמץ התעמולתי של המשטר הנאצי.

- הסבירו איזה עיקרון של האידיאולוגיה הנאצית בא לידי ביטוי בכרזה.
- מצאו בספר הלימוד מקור חזותי/מילולי הממחיש את עקרון אחר של האידיאולוגיה הנאצית, מלבד העיקרון שמופיע בכרזה. רשמו מראה מקום מדויק של המקור
- הסבירו כיצד המקור מבטא את העיקרון של האידיאולוגיה הנאצית

2. קטע מקור: האידיאולוגיה הנאצית.

הבט בקריקטורה וענה על שני הסעיפים שאחריה.

דגל ברה"מ

האויב שמאחורי
הקלעים

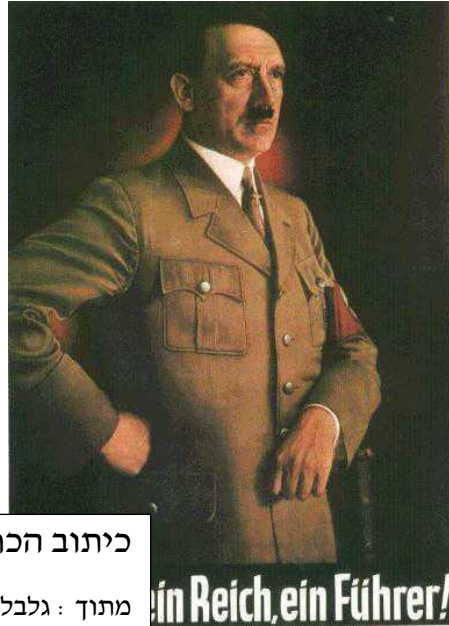
היהודי

א. הסבירו כיצד הכרזה שלפניכם מבטאת **שניים** מעקרונות האידיאולוגיה הנאצית. בתשובתכם התייחסו לכרזה ולנלמד בכיתה

ב. בחרו **שני מקורות** מילוליים מספר הלימוד המבטאים את העקרונות שהסברתם בסעיף א' (מקור אחד לכל עקרון). הסבירו כיצד כל אחד מהמקורות מבטא את העקרונות הללו. בססו תשובתכם על שתי דוגמאות (דוגמה לכל עקרון).

בתשובתכם עליכם לציין את מראה המקום המדויק של המקורות שבחרתם.

3. האידיאולוגיה הנאצית והפיכתה של גרמניה מדמוקרטיה לדיקטטורה

כיתוב הכרזה : "עם אחד, רייך אחד, מנהיג אחד"

מתוך : גלבלום אמירה, דיקטטורות-גרמניה הנאצית, עמוד 149

א. הסבר מהו העקרון האידיאולוגי הנאצי אשר מופיע בכרזה.

בחר מקור מילולי מספר הלימוד המבטא את העיקרון שהסברת. הסבר כיצד מקור זה מבטא עיקרון זה.

ב. הבא, מתוך ספר הלימוד, מקור מילולי או חזותי אשר מציג עקרון נוסף באידיאולוגיה הנאצית. הסבר כיצד המקור שבחרת מוסיף להבנת העקרון שהצגת.

שאלות ידע- חזרה ותרגול [חלק זה לא להגשה]

לאומיות וציונות

1. הסבר מהי לאומיות והצג את המרכיבים השונים של הלאומיות המודרנית
2. הסבר כיצד רעיונות ההשכלה והרומנטיקה הובילו לצמיחתן של תנועות לאומיות באירופה במאה ה-19.
3. הסבר כיצד המהפכה התעשייתית והמודרניזציה השפיעו על צמיחת הלאומיות באירופה במאה ה-19.
4. הסבר כיצד כיבושי נפוליון עוררו את הרעיון הלאומי ברחבי אירופה במאה ה-19.
5. הסבר כיצד המהפכות הפוליטיות סייעו לצמיחת התנועות הלאומיות באירופה במאה ה-19.
6. הסבר מהם הגורמים המסייעים לאחת מהתנועות הלאומיות באירופה עליה למדת (איטליה/יוון/גרמניה).
7. הסבר מהם הגורמים המעכבים לאחת מהתנועות הלאומיות באירופה עליה למדת (איטליה/יוון/גרמניה).
8. ההיסטוריון ש. אטינגר טוען כי הגורמים להתעוררות הלאומיות היהודית קשורים בחלקם בתהליכים שהתרחשו בחברה היהודית, ובחלקם בתהליכים שהתרחשו בחברה האירופית: הסבר טיעון זה והצג בהרחבה כל גורם ותרומו לצמיחת הציונות כתנועה הלאומית היהודית.
9. האמנציפציה והאנטישמיות המודרנית הם דבר והיפוכו. הסבר כיצד כל אחד מאלה קשור לצמיחת הלאומיות היהודית המודרנית.
10. הצג את הבעיה היהודית את הפתרון לבעיה על פי ספרו של הרצל מדינת היהודים.
11. הסבר את עיקרי תפיסתו של הרצל בספרו "מדינת היהודים".
12. מה הם שני הארגונים/המוסדות שמבקש הרצל להקים למימוש חזונו בספרו "מדינת היהודים"
13. הצג שני מוסדות שהוקמו במסגרת התנועה הציונית.
14. הצג את תכנית באזל (מטרה ואמצעים) והסבר את חשיבות הקונגרס הציוני הראשון לקידום מטרות התנועה הציונית.
15. הצגו שתיים מהפעולות הדיפלומטיות (המדיניות) של הרצל לשם השגת הצ'רטר, והסבירו חשיבות פעולות אלה.
16. מהי תוכנית אוגנדה ? הסבר מדוע תמך הרצל בתוכנית זו.
17. הצג שלושה נימוקים בעד הצעת אוגנדה.
18. הצג שלושה נימוקים נגד הצעת אוגנדה.
19. הצג שלושה גורמים לעליות הציוניות הראשונות לארץ ישראל בשנים 1881-1914 ושני קשיים שעמדו בפני העולים לא"י.
20. הצג את מאפייני העולים בעליות הראשונות לארץ ישראל (1881-1914).
21. מהי שיטת האפוטרופסות, והסבר שני יתרונות ושני חסרונות לשיטת התמיכה של הברון רוטשילד במושבות.
22. הצג את תרומתו של הברון רוטשילד להתיישבות הציונית בארץ ישראל ואת מטרות סיועו.

23. הסבר את ההישגים של העליות הציניות בארץ ישראל בתחום התיישבות, בטחון, תרבות. מה היתה תרומתם לתנועה הציונית.
24. הצג את הפעולות שנעשו ביישוב היהודי לביסוס מעמדה של השפה העברית .
25. הסבר את חשיבות השפה לגיבוש תודעה לאומית, והצג את פעילותו של אליעזר בן יהודה להחייאת השפה העברית.
26. מהי מטרתם של אנשי העלייה השנייה במאבקם למען שמירה עברית וכיצד פעלו להגשמת מטרה זו.
27. הסבר את המושגים "כיבוש העבודה" ו-"כיבוש השמירה". כיצד מומשו רעיונות אלה בפעולות העולים בין השנים 1881-1914 ?
28. הצג את תפקידו ופעילותו של המשרד הארץ ישראלי ביפו (1907). מה ההבדל בין מטרותיו ותחומי פעילותו לבין מטרותיו ותחומי סיועו של הברון רוטשילד.
29. הצג את עמדת התנועה הציונית והיישוב היהודי כלפי הצדדים הלוחמים במלחמת העולם הראשונה.
30. הסבר את השיקולים של התנועה הציונית לתמיכה בכל אחד מהצדדים במלחמת העולם השנייה, והצג את עמדת התנועה שהתקבלה.
31. הסבר את המטרות של האימפריה העות'מנית במדיניותה כלפי היישוב היהודי בארץ ישראל בתקופת מלחמת העולם הראשונה.
32. הצג שלושה צעדים שנקטה האימפריה העות'מנית בתחומים שונים כלפי היישוב היהודי בארץ ישראל בתקופת מלחמת העולם הראשונה. הסבר את מטרת כל אחד מהצעדים שהצגת.
33. תאר את מטרות ארגון ניל"י והצג שלוש מפעולותיו.
34. הסבר את תגובת היישוב היהודי בארץ ישראל בתקופת מלחמת העולם הראשונה למדיניות האימפריה העות'מנית. בתשובתך התייחס לשתי פעולות שנעשו על ידי היישוב.
35. מה הייתה ההתחייבות של בריטניה לעם היהודי על פי הצהרת בלפור, ומה היו שני התנאים שהוזכרו בהצהרה זו? הסבר מה הייתה התגובה של אחת מהקבוצות האלה למתן ההצהרה : הציונים, היהודים המשתלבים, הערבים.
36. הצג את התוכן של הצהרת בלפור, והסבר שני קשיים שנובעים מנוסח ההצהרה.
37. הצג את עיקרי תוכנה של הצהרת בלפור והסבר את האינטרסים של בריטניה במתן ההצהרה.